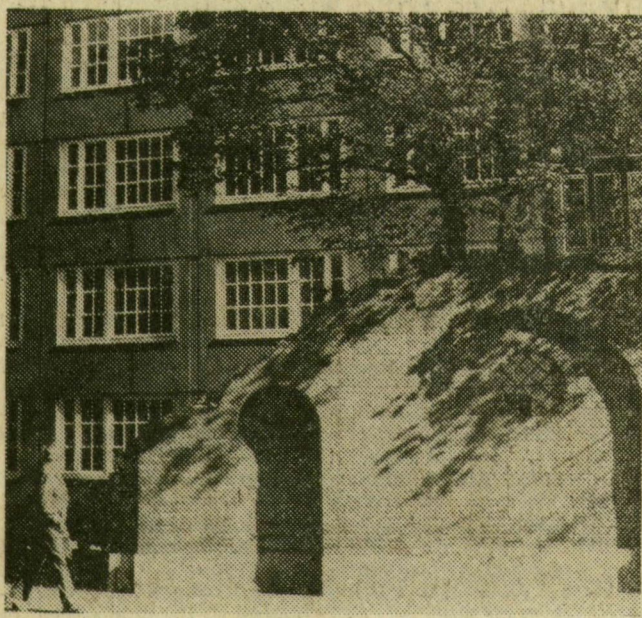

Kerítésszagattatás?

Döböntően álltak meg a járók tegnap délelőtt a Zrínyi utcában, amikor észrevették: bontják a kerítést az orvosegyetem új kollégiuma előtt. Azt a kerítést, amely bizonyára a legtöbbek emlékezetében a Rerrich Béla tervezte építészeti együttes nyugati lezárója, a püspöki palotakert boltíves, ablakkal díszített határoló falának folytatása volt. Vércsérkélettől függően vandál pusztításnak, vagy csak megfontolatlanúságnak nevezték az arra járók magát a tettet, s amikor magunk is a történetek nyomozására indultunk, bizony osztottuk a nézetet...

Húszén láttunk egy halom tört téglát, s láttuk mellette az ép, a városképre oly jellemző ritmikus falat. „Állítsák le!” — így sürítettünk a segélykiáltásokat, amelyekkel a legkülönfélébb, építési ügyekben illetékes szakembereket riasztotta a közönyösnek most éppen nem mondható közvélemény. Meg is indult a gépezet, építési, bontási engedélyek, régi fényképek és tervrajzok kerültek elő, sikerült értő kalauzra is lelnünk. Darvas Tamás főépítész, a kollégium kivitelezési munkáinak irányítója személyében. Es ekkor jött a meglepetés, annak felismerése, hogy bizony, emlékezetünk hagyott cserben bennünket.

Dehogyan volt az a lebontott kerítés végig, egészen az Eötvös utca sarkáig boltíves-ablakos! Téglafal volt — de nem a Rerrich-stílusú kerítés, de a boltíves szakasz alacsonyabb, lezárója a Zrínyi utca bal oldalának — de utólag, s igen rossz minőségben megépített. Azaz: senmiképp sem követett el istenkísértést a tervező, amikor — főépítési, műemlékvédelmi egyeztetés után — e falszakasz elbontását, helyébe pedig ülepadszerű alacsony parkány építést javasolta.

Képzünk e rossz állapotú, értéktelen, s már elbontott, valamint a megtartandó, városképileg is értékes falszakasz találkozásánál örökítettük meg az

szal a kis kapuval együtt, amely funkcióját veszítve, ugyancsak elbontásra ítéltetett. E kapu helyén ferdé tőmél vezet majd le a tekintet a mészkőből és vörös téglából készített ülepadszerű parkányig — ez hát az elképzelés, mely szükségessé tette a nagy port kavart tegnap bontást. (Magam tehát már belátom, hogy emlékezetem hagyott cserben. Szeretném, ha erről olvasóimat is sikerülne meggyőzni.)

Más kérdés, hogy miként ítéltük meg a kis kapu és a mellőle tegnap már kiemelt vaskapu eltüntetését. Attól, hogy a kollégiumnak a Zrínyi utca felől nincs

bejárata épséggel meg lehetett volna hagyni még a két kapuval osztott falszakaszt is. VS vajon a Rerrich-féle szép téglakerítés folytatása — egészen az Eötvös utca sarkáig — miért ne lehetne most vitatéma, ha már így reflektorfénybe kerül ez a „kerítésszagattatás”? Ugyanolyan boltíveket ma is fel tudnának rakni a kőművesek! És mindjárt egészséges képe lenne az utcának, nem volna olyan érzése az arra járóknak, mintha megtörne a lendület, s befejezetlen maradt volna a város talán legszebb építészeti együttese...

Pály Katalin

Szövetkezeti könyvhetek

Az áfészek szerepe

Az Orosházán pénteken rendezett országos megnyitóval megkezdődött a 23. szövetkezeti őszi könyvhetek rendezvénysorozat. Ennek célja a falusi könyvtárterjesztés hatékonyabbá tételése, a jó olvasmányok, a mezőgazdasági szakkönyvek népszerűsítése a falusi, tanyai lakosság körében.

A Petőfi Művelődési Központban tartott megnyitó ünnepségen Kovács Sándor, a SZÖVOSZ elnökhelyettese, és Fodor András József Attila-díjas költő, a Magyar Írók Szövetségének alelnöke szövegezte a rendezvény jelentőségéről, majd az orosházai íróvendégeikkel találkozhattak: Fodor Andrással, Jókai Anna József Attila-díjas és Cserekes Tibor Kossuth-díjas íróval. Az őszi szövetkezeti könyvhetek megnyitóján műsorok adtak a Jókai Színház művészei, fellépett a helyi Madrigál kórus, s könyvvásár és -kiállítás nyílt a művelődési házban.

A könyvkereskedelemben számottevő az áfészek szerepe: tavaly a teljes hazai könyvforgalom 16 százalékát a szövetkezeti könyvesboltok adták, s a két állami könyvtérterjesztő vállalatnál gyorsabban növelték könyveladásukat: 16 százalékkal értékcsökkentették többet, mint 1981-ben. Az összes forgalom 15 százalékát tette ki a falusi, ezt a könyvmennyiséget az áfészek adták el. Az áfész-hálózat a múlt évben először haladta meg a felmiliar forintos könyvforgalmat.

Balatonfüred

Befejeződtek az orvosnapok

Balatonfüreden pénteken tegnap befejeződtek a hagyományos őszi orvosnapok, amelyen a kardiológusokon kívül ezúttal nagy számban vettek részt általános- és sportorvosok is.

A szívbetegség műtét utáni gyógyításának módszereit kívülről megvitatták a magas vérnyomásban szenvedő betegek ambuláns kezelésének tapasztalatait. A balatonfüredi tapasztalatok alapján

A szolgáltatásokról

Konferencia — Az új szervezeti forma tapasztalatai

Kétnapos országos konferencia kezdődött tegnap, pénteken Szegeden a Tiszaszálló konfertermében a fogyasztási szolgáltatások helyzetéről, feladatairól.

A lakosság számára szolgáltatásokat végző gazdálkodó szövetkezetekben jelentős átalakulásra került sor az idén. Például az AFIT Tröszt megszűntetése és az addig országos vállalként működő Gelka decentralizálása következtében mintegy százötven új kisvállalkozás jött létre. A konferencia elsősorban azt kívánja áttekinteni, hogy az új szervezeti formák hogyan felelnek meg a kisvállalkozásokkal kapcsolatos korábbi elképzeléseknek és várakozásoknak. Az eddigi ismeretek szerint a szolgáltatásoknál bekövetkezett korszakváltás után a legnagyobb gond az, hogy kisebb egységek alkatrész-ellátását, a szakemberek továbbképzését biztosító háttérintézmények fejlesztése nem tartott lépést a szervezeti változtatással. Ezért a tanácskozáson a résztvevők foglalkoznak a szolgáltató szövetkezet ellátását biztosító intézmények működésének problémáival, az ellátók és szolgáltatók közötti együttműködési és kapcsolati rendszerrel, keresik a javítási lehetőségeket.

A vitaindító előadást Pulai Miklós, az Országos Termékvizsgáló Hivatal elnökhelyettese, a Központi Szolgáltatásfejlesztési Bizottság elnöke tartotta. Az előadó az elmúlt 10–15 év eredményei közül kiemelte, hogy a fogyasztási szolgáltatások kapacitását jelentős mértékben sikerült bővíteni, az ágazat felzárkózott a rohamosan növekvő lakossági igényekhez. Jelenleg a műszaki és technikai felkészültség — főként az állami és a szövetkezeti szektorban — lényegesen jobb, mint ahogy az a szolgáltatások minőségében tükröződik. Stabilizálódott a kisipar helyzete. Új termelési forma a gazdasági munkaközösség. A különböző szektorok között megfelelő az együttműködés.

Az ország különböző településein a szolgáltatások nem egyforma ütemben fejlődtek, vannak olyan városok és falvak, ahol az átlaghoz képest is jelentős a lemaradás.

A mostani és a várható gazdasági helyzetben, amikor az áruellátás nem bő-

velhető, az életszínvonal megmaradását emelkedik a lakossági szolgáltatások szerepe. Meg kell találni a meglévő műszaki és technikai kapacitások üzemeltetésének legkedvezőbb megoldását. Folytatódik a kisebb, emberközelibb szervezetek létrehozása. A szolgáltatás valamennyi szektorjának egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani. Jelentős erőfeszítéseket tesznek a KGST-n belül az alkatrész-ellátás javításáért. Megalakult majd a szolgáltatásokat igénybe vevők — a Fogyasztók Országos Tanácsához

hasonló — érdekvédelmi szervezete.

A konferencia tegnap délután öt szekcióban folytatta munkáját. Ma, szombaton délelőtt ismét plenáris ülést tartanak, amelyen a szekciók elnökei beszámolnak a tegnap délutáni munkáról. Majd fórumot rendeznek, amelyen a felvetett kérdésekre és az észrevételekre az Országos Termékvizsgáló Hivatal, a Pénzügyminisztérium, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal, az Országos Anyag- és Árhivatal, a Magyar Nemzeti Bank és az Országos Takarékpénztár illetékes vezető munkatársai válaszolnak.

Aszály után

A bordányi szövetkezetben

A bordányi Előre Szakszövetkezetben 200 ezer csirkével többet nevelnek az idei aszály kárának csökkentésére. Úgy gondolták a megvételre engedik az állatokat, s nem építenek külön helyet a csirkéknek. Annak ellenére, hogy nincs valami nagy piaca most a baromfinak, nem félnek a több árutól. Elsősorban azért, mert bizony a jelenlegi állapot megváltozásában és a tagok leleményében. A csirkék jórészt kiadják házakhoz, s mint az már lenni szokott: a gazdaberek megkeresik a számukra leggyorsabb megoldásokat. Van, aki például tavasszal még zöldseget nevelt a fólia alatt, s kapva a kedvező alkalom, a nyáron csirkét eresztett a sátorba. Mire ismét ültetni kell a paprikát, vagy a paradicsomot, akkorra már túl is ad a csirkéken. Azt is remélik a szakszövetkezetben, hogy akinek megérte csirkét tartani, jövő tavaszra újból belefog.

A másik ok, ami miatt a bordányiak csirkével védekeznek az aszály ellen, hogy a baromfipiacon is sikerült egyezséget kötni a tenyésztőknek, földgazdáknak és a kereskedőknek. Például olcsóbban kapják a naposcsibét és az érdemek szerint próbálnak osztzkodni az áruért kapott pénzen. Ahogy

Lassan ismertek lesznek az idej terméseredmények. A homoki gazdaságban az őszibarackosokat, a paprika- és paradicsomföldöket sújtotta az aszály. A legcsúnyább „munkát” a kukoricásokban tette.

A piacon árában sikerült túladniuk a gyümölcsökön és a paradicsom-földgazdával is tartottak maguknál valamicske pénzt, mégis az idej esztendő szerelnék minél hamarabb elfeledni. Bár még messze a számvetés ideje, de az előjelekből már lehet következtetni: kevés örömet adott a '83-as esztendő a bordányiaknak.

M. T.

Tájékoztató

Határőrök — utazás

A kiskunhalasi határőrkerület katonáinak életéről, államhatárunk őrzéséről, rendjéről, az átkelőhelyek forgalmáról Kiskunhalason sajtótájékoztatót tartott Vasmanszki Károly ezredes, a határőrkerület parancsnoka. Hangzottatta, hogy mind a hivatásos, mind a sorkatonai szolgálatot teljesítő határőrök mindenkori eleget tesznek kötelességüknek. Ebben mindig jó segítők a határ menti lakosok, az önkéntes határőrök. Tényeket sorolt, a határőrök részvételéről a közéletben, közhasznú társadalmi munkában. Szólt arról, hogy a határőrkerület vasúti és közúti határátkezelőhelyein állandó a törekvés a kiutazók és az érkezők úti okmányainak gyors, kulturált kezelésére. Ezzel együtt öröködnék az úti okmányok valódisága, érvényessége felett. Ez is kötelező, mert akadnak — elsősorban külföldiek —, akik hamisított útlevelel próbálják átlépni a határt. Igaz az is, vannak a büncsoportok, a kalandvágyó fiatalok —, akik megpróbálnak átszökni a határon. Az utazással kapcsolatban a határőrkerület parancsnoka emlékeztetett az ismert tényre: a magyar állampol-

gárok utazhatnak, s minden tisztességes szándékú, külföldről érkezöt szívesen fogadjuk.

A továbbiakban Vasmanszki Károly alegységéhez hívta a sajtó képviselőit. A kelebiai őrsről annak parancsnoka, Csorba Sándor szövegezte, a kelebiai nemzetközi személy- és teherszállítási vasúti átkelőőr Hajós József őrnagy parancsnok számolt be. Bemutatták a sorkatonák korszakos elhelyezését, klubját.

A tómpai közúti határátkezelőben az évről évre növekvő kamion- és személygépkocsi-forgalomról Varga Lajos főhadnagy, az ellenőrzőpont parancsnoka, a vámország tevékenységéről pedig az itteni vámhivatal vezetője, Tóth Imre százados adott ismertetőt. Sajnálatos, hogy viszonylag gyakoriak voltak a vámszabályokat kijátszani próbáló kísérletek: áru- és deviza-csempészési próbálkozások. Ám tény: az itteni átkelőben is — a kivételektől eltekintve — az utazók megtartják az előírásokat. A röszkei átkelő helyett sok Szabadkára utazó szegedi is Tómpán lépi át a határt. Ez ajánlható is, mert a tómpai átkelőt a röszkei mentesítésére teremtették.

Munkaügy

1983. október 14. — Wolfgang Beyreuther, az NDK munka- és bérügyi államtitkárságának vezetője Rácz Albert államtitkárnak, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnökének meghívására hazánkba látogatott. Védjegylátójával áttekintették a két ország idősebb munkáügyi kérdéseit, s az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit.

Negyven esztendő

Somogyi Károlyné felvétele

Meghitt hangulatú ünnepséget tartottak tegnap, pénteken délelőtt Szegeden, a Dózsa általános iskolában. Pukánszku Bélánét köszöntötték kollégái és tanítványaik abból az alkalomból, hogy negyven éve dolgozik pedagógusként. Sárkány néni (ahogy a gyerekek szólítják) már nyugdíjas, de ma is teljes órászámban tanítja mind a négy szaktantervet — földrajzot, biológiát, kémiát és technikat. Szakkört is vezet... Minden délelőtt várja azokat a diákokat, akiknek a tanítás után barkácsolni támad kedvük